

Ημερομηνία: 27 Οκτωβρίου 2023

Αριθ. πρωτ. (ΕΠΒΘ): 100/2023

Προς: Υπουργό και υφυπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Κοινοποίηση: Πίνακας κοινοποίησης

Θέμα: **Λήψη άμεσων μέτρων για τους ΑΣΠΗΕ στον Έβρο και στη Ροδόπη μετά την πυρκαγιά του 2023**

- Σχετικά:**
1. Η υπ' αριθ. 88/05-10-2023 επιστολή της Εταιρείας Προστασίας Βιοποικιλότητας της Θράκης με θέμα: «*Βάση δεδομένων περιστατικών πρόσκρουσης πτηνών και χειροπτέρων σε ΑΣΠΗΕ των Π.Ε. Έβρου και Ροδόπης*»
  2. Η υπ' αριθ. 91/06-10-2023 επιστολή της Εταιρείας Προστασίας Βιοποικιλότητας της Θράκης με θέμα: «*Μελέτη των σωρευτικών επιπτώσεων των ΑΣΠΗΕ στη Θράκη*»

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

Κατόπιν των καταστροφικών πυρκαγιών στην περιοχή της Θράκης και ειδικότερα στο Εθνικό Πάρκο Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου, με ανυπολόγιστες συνέπειες για την προστατευόμενη орνιθοπανίδα και τα φυσικά οικοσυστήματα, με την παρούσα επιστολή [οι υπογράφουσες περιβαλλοντικές οργανώσεις] σας καλούμε να λάβετε άμεσα μέτρα για την αντιμετώπιση των απειλών και πιέσεων που συνδέονται με την ανάπτυξη και αδειοδότηση

έργων και δραστηριοτήτων εντός των καμένων περιοχών για να διασφαλιστεί η διατήρηση και αποκατάσταση των ευαίσθητων προστατευόμενων ειδών ορνιθοπανίδας και των ενδιαιτημάτων τους.

Αναγνωρίζουμε ως θετική την πρωτοβουλία του Υπουργείου σας, όπως ανακοινώθηκε στις 26 Σεπτεμβρίου 2023¹, για αναστολή των οικονομικών δραστηριοτήτων στην πληγείσα από την πυρκαγιά δασική περιοχή του Έβρου έως την ολοκλήρωση σχετικής μελέτης, που θα ανατεθεί άμεσα και θα διερευνήσει στοχευμένα το θέμα αυτό. Αναγνωρίζουμε επίσης ως θετική πρωτοβουλία το υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔ/99346/6060/28-09-2023, της Γενικής Διεύθυνσης Δασών (ΓΔΔ) με θέμα «*Περί ανάπτυξης έργων ΑΠΕ επί εκτάσεων πληγέντων λόγω των εκτεταμένων δασικών πυρκαγιών, χωρικής αρμοδιότητας Δ/νσης Δασών Έβρου*». Ωστόσο, οι ενέργειες αυτές δεν επαρκούν. Ειδικά σε ό,τι αφορά το έγγραφο της ΓΔΔ του ΥΠΕΝ, θα πρέπει να σημειωθεί ότι αναστέλλεται προς το παρόν η ολοκλήρωση ενός έργου, ωστόσο δεν αποκλείεται η έκδοση ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ. Είναι, λοιπόν, κρίσιμης σημασίας να ληφθούν κατάλληλα και στοχευμένα νομοθετικά μέτρα που θα διασφαλίζουν ασφάλεια δικαίου τόσο για τους επενδυτές, όσο και τις αρμόδιες υπηρεσίες και όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, και θα συμβάλουν ουσιαστικά και έμπρακτα στη διατήρηση και αποκατάσταση των προστατευτέων ειδών ορνιθοπανίδας και των ενδιαιτημάτων τους σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της χώρας μας βάσει των οδηγιών 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους και 2009/147/ΕΕ για τα άγρια πτηνά.

Για τους λόγους αυτούς, σας καλούμε να λάβετε συγκεκριμένα νομοθετικά μέτρα για την αναστολή της αδειοδότησης και υλοποίησης όλων των έργων και δραστηριοτήτων που σχεδιάζονται εντός των καμένων περιοχών και ενδέχεται να επιφέρουν δυσμενείς επιπτώσεις στα οικοσυστήματα και ασφαλώς να επιτρέπονται τα απαραίτητα έργα αποκατάστασης και αυτά που κρίνονται ωφέλιμα για τα προστατευόμενα είδη και οικοσυστήματα.

Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά τους ΑΣΠΗΕ και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιπτώσεις των έργων αυτών στην προστατευόμενη ορνιθοπανίδα είναι πολύ σημαντικές, παραθέτουμε κατωτέρω συγκεκριμένες προτάσεις για την αναστολή αδειοδότησης και εγκατάστασης των έργων αυτών τόσο εντός των καμένων περιοχών όσο και σε παρακείμενες περιοχές. Οι επιπτώσεις των ΑΣΠΗΕ στα είδη πτηνών αφορούν κυρίως στην άμεση θανάτωση ή τραυματισμό λόγω πρόσκρουσης στα πτερύγια των ανεμογεννητριών, στον εκτοπισμό από κατάλληλα ενδιαιτήματα, και στην απώλεια ενδιαιτημάτων. Οι σωρευτικές επιπτώσεις σε προστατευόμενα είδη πτηνών και οικοτόπους ενωσιακού ενδιαφέροντος από τους ΑΣΠΗΕ που ήδη λειτουργούν στη Θράκη (Π.Ε. Έβρου και Ροδόπης) είναι ήδη πολύ σοβαρές και οι προβλέψεις για το μέλλον, βάσει του έως τώρα σχεδιασμού, είναι δυσσίωνες απειλώντας ακόμη και πληθυσμούς προστατευόμενων ειδών με εξαφάνιση (βλ. σχετ. 1 & 2).

Λαμβάνοντας υπόψη την κρισιμότητα της περιοχής και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις, σας καλούμε να λάβετε τα εξής μέτρα σε σχέση με τα επιμέρους στάδια ανάπτυξης, αδειοδότησης, εγκατάστασης και λειτουργίας των ΑΣΠΗΕ:

---

¹ <https://ypen.gov.gr/anastellontai-apo-to-ypen-oi-oikonomikes-drastiriotites-stin-pligeisa-apo-tin-pyrkagia-dasiki-periochi-tou-evrou/>

1. Έργα (υποκατηγ. Α1, Α2 και Β) που δεν έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησής τους

Στις καμένες εκτάσεις εντός των ορίων των Δήμων Σουφλίου και Αλεξανδρούπολης της Π.Ε. Έβρου και Μαρώνας – Σαπών και Αρριανών της Π.Ε. Ροδόπης προτείνεται τουλάχιστον για μια περίοδο τριών (3) ετών η αναστολή αδειοδότησης αιολικών σταθμών με άδεια παραγωγού, βεβαίωση παραγωγού ή βεβαίωση ειδικών έργων του ν. 4685/2020, **με ρητή νομοθετική ρύθμιση**, όπως είχε θεσμοθετηθεί από το Υπουργείο σας με το άρθρο 73 του ν. 4843/2021 σε σχέση με τις πυρκαγιές στη Βόρεια Εύβοια. Συγκεκριμένα προτείνεται:

- α. **αναστολή** υποβολής των αιτήσεων για την έκδοση και χορήγηση του συνόλου των απαιτούμενων αδειών, όρων και εγκρίσεων για την εγκατάσταση και λειτουργία αιολικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας,
- β. **απόρριψη** εκκρεμών αιτήσεων για τη χορήγηση των αδειών, όρων (ΑΕΠΟ και ΠΠΔ) και εγκρίσεων για την εγκατάσταση και λειτουργία αιολικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, και
- γ. **ανάκληση** των αδειών παραγωγής, βεβαιώσεων παραγωγού και βεβαίωση ειδικών έργων που έχουν εκδοθεί και οι οποίες δεν έχουν λάβει Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ή δεν έχουν υπαχθεί σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις

Επιπλέον αυτών, είναι σημαντικό για την προστασία των απειλούμενων πτηνών να εφαρμοστούν προσωρινά, τουλάχιστον για μια περίοδο τριών (3) ετών, τα ως άνω μέτρα και **σε γειτονικές των καμένων περιοχές που είναι σημαντικές για τη διατήρηση της ευαίσθητης προστατευόμενης ορνιθοπανίδας**, και ειδικότερα στις:

- α. Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του ευρωπαϊκού οικολογικού δικτύου Natura 2000: «Δάσος Δαδιάς – Σουφλί», με κωδικό GR1110002, «Νότιο Δασικό Σύμπλεγμα Έβρου», με κωδικό GR1110009, «Ορεινός Έβρος - Κοιλάδα Δερείου», με κωδικό GR1110010, «Κοιλάδα Φιλιούρι», με κωδικό GR1130011 και «Κοιλάδα Κομψάτου», με κωδικό GR1130012
- β. Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας (Important Bird Areas): «Εθνικό Πάρκο Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου», με κωδικό GR004, «Νότιο Δασικό Σύμπλεγμα Νομού Έβρου», με κωδικό GR005, «Δάσος Δαδιάς – Δερείου – Αισύμης», με κωδικό GR003, «Κοιλάδα Φιλιούρη και ανατολική Ροδόπη», με κωδικό GR008 και «Κοιλάδα Κομψάτου», με κωδικό GR009

Οι περιοχές αυτές βρίσκονται σε πολύ κοντινή απόσταση από τις καμένες περιοχές (όπως παρουσιάζεται στον Χάρτη 1 του Παραρτήματος) και αποτελούν σημαντικά ενδιαιτήματα για τα προστατευόμενα είδη ορνιθοπανίδας. Είδη όπως ο μαυρόγυπας και το όρνιο, όπως διαφαίνεται από τις καταγεγραμμένες διελεύσεις τους βάσει πομπών που τοποθετήθηκαν στο πλαίσιο ευρωπαϊκών προγραμμάτων (βλ. Χάρτες 2 έως 5 στο Παράρτημα), χρησιμοποιούν και μετακινούνται στο σύνολο των περιοχών για τροφοληψία, κούρνιασμα και φωλεοποίηση. Ενδέχεται η χρήση των περιοχών εκτός των καμένων να αυξηθεί λόγω πιθανής μετακίνησης των

πτηνών, αλλά αυτό μπορεί να εξακριβωθεί μόνο κατόπιν στοχευμένων μελετών με αντικείμενο τις επιπτώσεις της πυρκαγιάς στην προστατευόμενη ορνιθοπανίδα.

Η προσωρινή εφαρμογή των μέτρων αυτών θα επιτρέψει την εκπόνηση μελετών για την εκτίμηση των επιπτώσεων της πυρκαγιάς στα προστατευτέα είδη της ορνιθοπανίδας και την παρακολούθηση των ειδών. Ήδη ο ΟΦΥΠΕΚΑ ανακοίνωσε ότι σχεδιάζει την υλοποίηση δράσεων παρακολούθησης για όλες τις ομάδες ειδών πανίδας σε όλη την καμένη έκταση και επιπροσθέτως θα τοποθετήσει δορυφορικούς πομπούς σε είδη πτηνών προκειμένου να προσδιοριστούν οι περιοχές που θα χρησιμοποιούν. Η μελέτη αυτή, αλλά και άλλες μελέτες κατά την περίοδο αυτή, θα προσφέρουν τα απαιτούμενα αξιόπιστα δεδομένα και πληροφορίες, προκειμένου να ληφθούν επιστημονικά τεκμηριωμένες και εμπειριστατωμένες αποφάσεις σχετικά με τη δυνατότητα ανάπτυξης και αδειοδότησης ΑΣΠΗΕ στην περιοχή αυτή. Η συνέχιση της αδειοδότησης ΑΣΠΗΕ χωρίς τα στοιχεία αυτά δύναται να δημιουργήσει περαιτέρω πιέσεις σε μια ήδη βεβαρυμένη περιοχή και να θέσει την αποκατάσταση του φυσικού οικοσυστήματος στις καμένες περιοχές και τη διατήρηση των προστατευτέων αντικειμένων σε κίνδυνο, σε αντίθεση με τις υποχρεώσεις και τους στόχους της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας.

2. Έργα (υποκατηγ. Α1, Α2 και Β) που έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία αδειοδότησης τους (έχουν λάβει ΑΕΠΟ ή υπαχθεί σε ΠΠΔ) αλλά δεν έχουν λάβει άδεια εγκατάστασης ή όρους σύνδεσης

Για τα έργα τα οποία χωροθετούνται εντός της καμένης έκτασης ή εντός των ΖΕΠ και ΣΠΠ που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη υποενότητα και για τα οποία έχει εκδοθεί ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ αλλά όχι άδεια εγκατάστασης, ή έχει εκδοθεί άδεια εγκατάστασης αλλά δεν έχει ξεκινήσει η εγκατάστασή τους, προτείνεται η προσωρινή αναστολή για τουλάχιστον 3 έτη της διαδικασίας χορήγησης όρων σύνδεσης και έκδοσης αδειών εγκατάστασης. Κατά τη διάρκεια της τριετούς αναστολής θα πρέπει να διερευνηθεί και να καταγραφούν από τον ΟΦΥΠΕΚΑ οι τάσεις των προστατευόμενων πτηνών, οι περιοχές που χρησιμοποιούν και οι κύριοι διάδρομοι πτήσεως τους. Σε αυτό το πλαίσιο προτείνεται μετά την τριετή αναστολή να γίνει επανεξέταση και ενδεχόμενη τροποποίηση των περιβαλλοντικών όρων, βάσει των νέων στοιχείων που θα προκύψουν κατόπιν της μελέτης του ΟΦΥΠΕΚΑ για τις επιπτώσεις της πυρκαγιάς στα φυσικά οικοσυστήματα, και ενδεχομένως, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο, με την υποβολή πρόσθετων/συμπληρωματικών στοιχείων ή νέας ΜΠΕ και ΕΟΑ επί των οποίων θα γνωμοδοτήσουν οι αρμόδιοι φορείς.

3. Έργα (υποκατηγ. Α1, Α2 και Β) που έχουν αδειοδοτηθεί (έχουν λάβει ΑΕΠΟ ή υπαχθεί σε ΠΠΔ) και λειτουργούν

Για να διασφαλιστεί ότι τα υφιστάμενα λειτουργούντα έργα στην ευρύτερη περιοχή, τόσο στις καμένες όσο και στις ΖΕΠ/ΣΠΠ που αναφέρθηκαν ανωτέρω, δεν θέτουν σε κίνδυνο την αποκατάσταση των προστατευόμενων ειδών και των ενδιαιτημάτων τους, θα πρέπει οι ισχύουσες ΑΕΠΟ και ΠΠΔ να ενισχυθούν με πρόσθετους περιβαλλοντικούς όρους που θα στοχεύουν στην εξέταση των επιπτώσεων της πυρκαγιάς και στην παρακολούθηση της κατάστασης των προστατευτέων ειδών και βιοτόπων τα επόμενα έτη σε σχέση με τη λειτουργία των ΑΣΠΗΕ μέσω ετήσιων μετακατασκευαστικών μελετών. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- α. παρακολούθηση πτήσεων πτηνών
- β. έρευνα για θέσεις φωλεοποίησης αρπακτικών πουλιών και παρακολούθηση των ήδη γνωστών επικρατειών που έχουν καταγραφεί στις ΕΟΑ ή στις μετακατασκευαστικές μελέτες
- γ. έρευνα για νεκρά ή τραυματισμένα πουλιά και νυχτερίδες στον χώρο του ΑΣΠΗΕ.
- δ. χρηματοδότηση αρμόδιων υπηρεσιών για την παρακολούθηση των μετακινήσεων αρπακτικών πουλιών μέσω δορυφορικών πομπών
- ε. εγκατάσταση αυτοματοποιημένων συστημάτων εντοπισμού προσέγγισης πουλιών και άμεσης διακοπής λειτουργίας της ανεμογεννήτριας (χωρίς να προηγείται αναπαραγωγή προειδοποιητικών ήχων ή ήχων εκφοβισμού οι οποίοι ενισχύουν τον εκτοπισμό των πουλιών) σε όλους τους ΑΣΠΗΕ που έχουν τον όρο αυτό στις ΑΕΠΟ και δεν τον έχουν εφαρμόσει. Επιπροσθέτως, σε ΑΣΠΗΕ με καταγεγραμμένα περιστατικά πρόσκρουσης πτηνών και δη γυπών, να εφαρμοστεί το μέτρο απασχόλησης ορνιθοπαρατηρητών «επί τόπου», όπως προβλέπεται εξάλλου στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα πτωματοφάγα είδη

Τα αποτελέσματα των παραπάνω θα πρέπει να κοινοποιούνται με ετήσιες ή και ενδιάμεσες αναφορές στις αρμόδιες υπηρεσίες (αδειοδοτούσα αρχή, δασική υπηρεσία, ΟΦΥΠΕΚΑ, κ.α.).

Η λήψη των ως άνω προτεινόμενων μέτρων δεν αποτελεί τροχοπέδη στην επίτευξη των ενεργειακών στόχων της χώρας, αντιθέτως αποτελεί συμμόρφωση της χώρας μας στις υποχρεώσεις της για τη λήψη κατάλληλων μέτρων – βάσει της αρχής της προφύλαξης - για την αποφυγή της όχλησης προστατευτέων ειδών στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 6 παρ. 2 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και της οδηγίας 2009/147/ΕΟΚ. Η προσωρινή προστασία των απειλούμενων πτηνών σε αυτές τις περιοχές έναντι των επιπτώσεων από τους ΑΣΠΗΕ θα συμβάλει στις προσπάθειες αποκατάστασης της βιοποικιλότητας, και ειδικότερα των προστατευόμενων ειδών και των ενδιαιτημάτων τους μετά την πυρκαγιά, και παράλληλα θα εξασφαλίσει τη συνοχή του δικτύου Natura 2000 όπως επιτάσσει η προαναφερθείσα οδηγία.

Είμαστε στη διάθεσή σας για να παράσχουμε περαιτέρω πληροφορίες και για να συζητήσουμε το κρίσιμο αυτό ζήτημα.

Με τιμή,

Οι συνυπογράφουσες οργανώσεις

1. ANIMA
2. Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης
3. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία
4. Εταιρεία Προστασίας Βιοποικιλότητας της Θράκης
5. Εταιρεία Προστασίας Πρεσπών
6. Καλλιστώ
7. Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης
8. MEDASSET
9. WWF Ελλάς

Πίνακας Κοινοποίησης:

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας. Γενικός Γραμματέας Δασών.
2. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας. Γενικός Γραμματέας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων.
3. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας. Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής.
  - Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.
  - Διεύθυνση Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας
4. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος
  - Διεύθυνση Προστασίας Δασών
  - Διεύθυνση Διαχείρισης Δασών
5. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Επιθεώρηση Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Μακεδονίας Θράκης.
  - Διεύθυνση Συντονισμού & Επιθεώρησης Δασών.
  - Διεύθυνση Δασών Έβρου.
  - Διεύθυνση Δασών Ροδόπης.
  - Διεύθυνση Δασών Ξάνθης.
  - Δασαρχείο Διδυμοτείχου.
  - Δασαρχείο Σουφλίου.
  - Δασαρχείο Αλεξανδρούπολης.
  - Δασαρχείο Ξάνθης.
6. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Γενική Διεύθυνση Επιθεωρητών και Ελεγκτών. Συντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών.
7. ΟΦΥΠΕΚΑ
  - Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Δέλτα Έβρου και Δαδιάς
  - Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Νέστου – Βιστωνίδας και Ροδόπης
8. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης. Γραφείο Γραμματέα.
9. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης. Γενική Διεύθυνση Χωροταξικής & Περιβαλλοντικής Πολιτικής. Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΑΜΘ.
10. Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης. Γραφείο Περιφερειάρχη ΑΜΘ
11. Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης. Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Έβρου
12. Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης. Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Ροδόπης
13. Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης. Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Ξάνθης
14. Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης. Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού.

- Τμήμα Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας Π.Ε. Έβρου.
  - Τμήμα Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας Π.Ε. Ροδόπης.
  - Τμήμα Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας Π.Ε. Ξάνθης.
15. Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης. Περιφερειακό Συμβούλιο (προς κοινοποίηση στα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου).
  16. Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης. Επιτροπή Αγροτικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος (προς κοινοποίηση στα μέλη της επιτροπής).
  17. Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης. Επιτροπή ΠΕΧΩΠ Π.Ε. Έβρου (προς κοινοποίηση στα μέλη της επιτροπής).
  18. Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης. Επιτροπή ΠΕΧΩΠ Π.Ε. Ροδόπης (προς κοινοποίηση στα μέλη της επιτροπής).
  19. Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης. Επιτροπή ΠΕΧΩΠ Π.Ε. Ξάνθης (προς κοινοποίηση στα μέλη της επιτροπής).

Παράρτημα:

I. Υφιστάμενη κατάσταση:

Στις Π.Ε. Έβρου και στη Ροδόπη έχουν ήδη εγκατασταθεί και λειτουργούν 28 ΑΣΠΗΕ με 276 ανεμογεννήτριες, συνολικής ισχύος 506,3 MW εκ των οποίων:

- 18 ΑΣΠΗΕ με 170 ανεμογεννήτριες εντός περιοχών Natura
- Το σύνολο των 28 ΑΣΠΗΕ με 266 ανεμογεννήτριες εντός ΣΠΠ (δύο ΑΣΠΗΕ είναι εν μέρει εντός)
- 8 ΑΣΠΗΕ με 54 ανεμογεννήτριες εντός καμένης έκτασης

Στις δύο Π.Ε. έχουν λάβει ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ (αλλά δεν έχουν εγκατασταθεί ακόμη) 30 ΑΣΠΗΕ με 221 ανεμογεννήτριες, συνολικής ισχύος 863 MW εκ των οποίων:

- 9 ΑΣΠΗΕ με 68 ανεμογεννήτριες εντός περιοχών Natura
- 22 ΑΣΠΗΕ με 123 ανεμογεννήτριες εντός ΣΠΠ
- 8 ΑΣΠΗΕ με 19 ανεμογεννήτριες εντός καμένης έκτασης

Επιπλέον αυτών είναι σε διαβούλευση για την έγκριση περιβαλλοντικής αδειοδότησης 38 ΑΣΠΗΕ με 348 ανεμογεννήτριες συνολικής ισχύος 1818,1 MW, εκ των οποίων:

- 8 ΑΣΠΗΕ με 42 ανεμογεννήτριες εντός περιοχών Natura
- 27 ΑΣΠΗΕ με 238 ανεμογεννήτριες εντός ΣΠΠ (δύο ΑΣΠΗΕ είναι εν μέρει εντός)
- 11 ΑΣΠΗΕ με 52 ανεμογεννήτριες εντός καμένης έκτασης

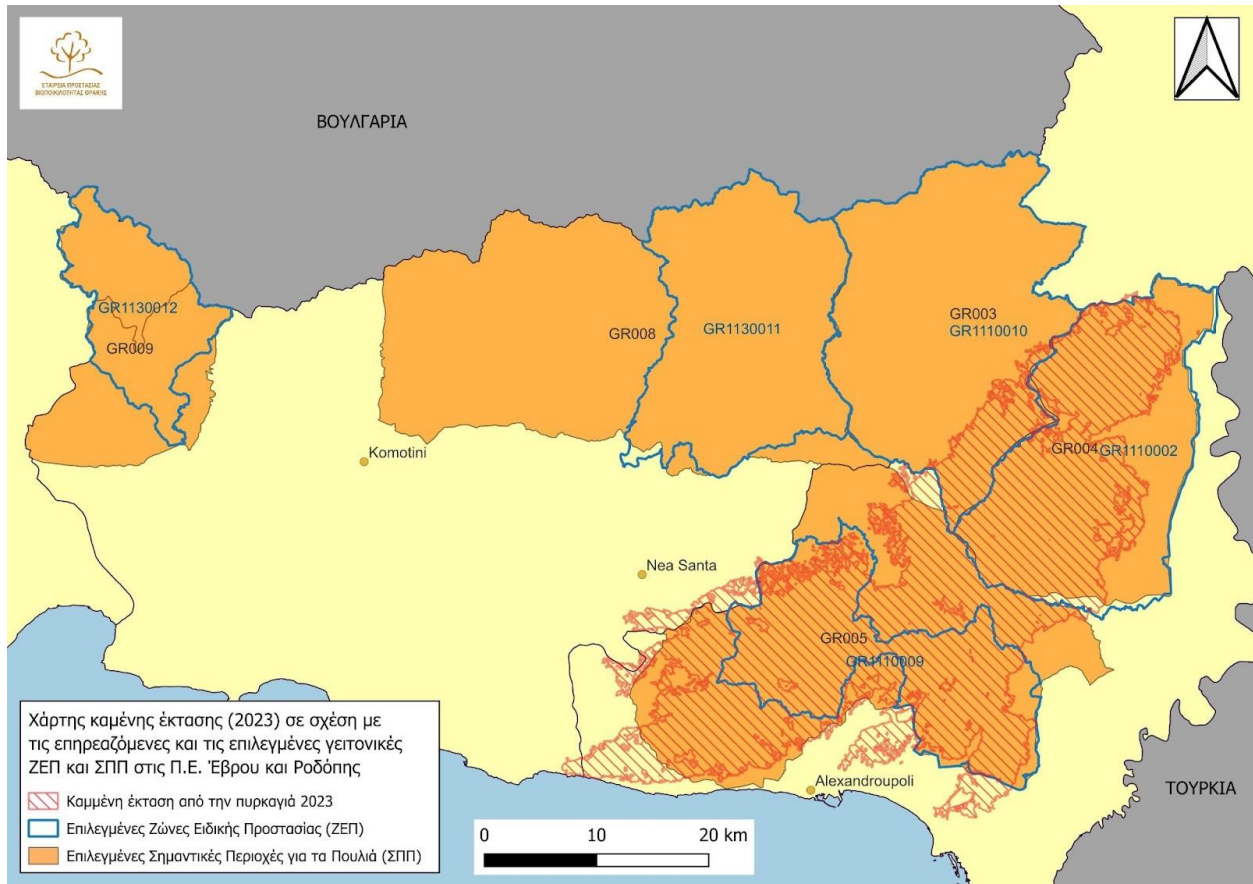
II. Ενδεικτικός κατάλογος μελετών για τις επιπτώσεις των ΑΣΠΗΕ στη Θράκη:

1. Γεωργιακάκης Π. & Παπαδάτου Ε. 2011. Επιπτώσεις της λειτουργίας των αιολικών πάρκων της Θράκης στα Χειρόπτερα (νυχτερίδες) κατά την περίοδο Ιουλίου 2008 – Αυγούστου 2010, σελ. 48. WWF Ελλάς, Αθήνα.
2. Δαμιανίδης Χρ., Καψάλης Ελ., Κοράκης Γ. & Ξυστράκης Φ. 2022. Χαρτογράφηση – φωτοερμηνεία των αλλαγών χρήσεων/κάλυψης γης ως επίπτωση της εγκατάστασης ΑΣΠΗΕ (υπαρχόντων και μελλοντικών) στη Θράκη. Τεχνική αναφορά στο πλαίσιο της μελέτης σωρευτικών επιπτώσεων των ΑΣΠΗΕ στη Θράκη. Εταιρεία Προστασίας Βιοποικιλότητας της Θράκης. Δαδιά – Σουφλί. σελ. 31 + Παράρτημα.
3. Κακαλής, Ε., Αβαγιανού, Θ., και Καψάλης, Ε. (2022). Εξέταση των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων και αξιολόγηση των Ειδικών Οικολογικών Αξιολογήσεων και των προγραμμάτων παρακολούθησης για έργα αιολικής ενέργειας στην περιοχή της Θράκης. Εταιρεία Προστασίας της Βιοποικιλότητας της Θράκης, σελ 87 + Παράρτημα.

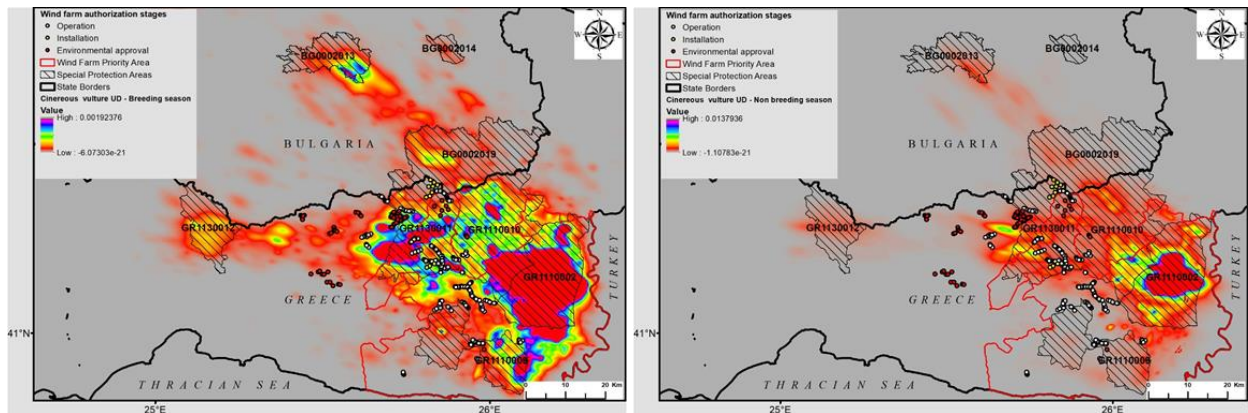

4. Κόπελα Σ., Δημητριάδη, Ε., Ανάλυση του νομικού πλαισίου για την εκτίμηση των σωρευτικών επιπτώσεων στο πλαίσιο της αδειοδότησης ΑΣΠΗΕ (2022). Εταιρεία Προστασίας Βιοποικιλότητας της Θράκης, σελ. 71 + Παράρτημα.
5. Cárcamo B., Kret E., Ζωγράφου Χ., και Βασιλάκης Δ. 2011. Αξιολόγηση των επιπτώσεων εννέα αιολικών πάρκων της Θράκης στα αρπακτικά πουλιά. Τεχνική Έκθεση, 2011. σελ. 96. WWF Ελλάς, Αθήνα.
6. Doutau, B., Καυκαλέτου – Ντιέζ Άρτεμις, Cárcamo Beatrice, Βασιλάκης, Δ. και Kret, Elzbieta. 2011. Επιπτώσεις των αιολικών πάρκων στα αρπακτικά πουλιά στη Θράκη. Ετήσια Τεχνική Αναφορά: Αύγουστος 2009 – Αύγουστος 2010. Σελ.45, WWF Ελλάς, Αθήνα
7. WWF Ελλάς. Αιολικά Πάρκα στην Θράκη: Αναθεωρημένη Πρόταση Ορθής Χωροθέτησης του WWF Ελλάς. Δαδιά – Αθήνα: Σεπτέμβριος 2013.
8. Bounas A., Kret E., Skartsi T., Arkumarev V., Dobrev D., Stamenov A., Stoychev S., Halley J.M. 2023. Population Viability Analysis for the Griffon vulture in Eastern Rhodopes. Technical report, University of Ioannina and the Society of the Protection of Biodiversity of Thrace, Greece, 22 pp.
9. Bounas A., Sidiropoulos L., Kret E., Halley J.M. 2023. Population Viability Analysis for the Golden Eagle in Greece. Technical report, University of Ioannina and the Society of the Protection of Biodiversity of Thrace, Greece, 23 pp.
10. Bounas A., Skartsi Th., Zakkak S., Halley J.M. 2022. Population Viability Analysis for the Cinereous vulture in Greece. Technical report, University of Ioannina and the Society of the Protection of Biodiversity of Thrace, Greece, 27pp.
11. Moustakas, A., Georgiakakis, P., Kret, E. & Kapsalis, E. 2023. Wind turbine power and land cover effects on cumulative bat deaths. *Science of the Total Environment*, 737, 164536. <http://dx.doi.org/10.1016/j.scitotenv.2023.164536>
12. Sidiropoulos, L., Chatzinikolaou, G., Kret, E., Kapsalis, E., Zakkak, S., Arkumarev, V., Dobrev, D., Stamenov, A., Stoychev, S. & Vasilakis, D. 2022. The effects of industrial wind farm development in three priority raptor species in Thrace: cumulative collision mortality and displacement of Cinereous and Griffon Vultures and Golden Eagles. *The Society for the Protection of Biodiversity of Thrace. Dadia-Soufli*, 92 pp.
13. Vasilakis DP, Whitfield DP, Schindler S, Poirazidis KS, Kati V. Reconciling endangered species conservation with wind farm development: Cinereous vultures (*Aegypius monachus*) in south-eastern Europe. *Biological Conservation*. 2016; 196: 10–17.
14. Vasilakis, D.P., Whitfield, D.P., Kati, V., 2017. A balanced solution to the cumulative threat of industrialized wind farm development on cinereous vultures (*Aegypius monachus*) in south-eastern Europe. *PLOS ONE*. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0172685>.

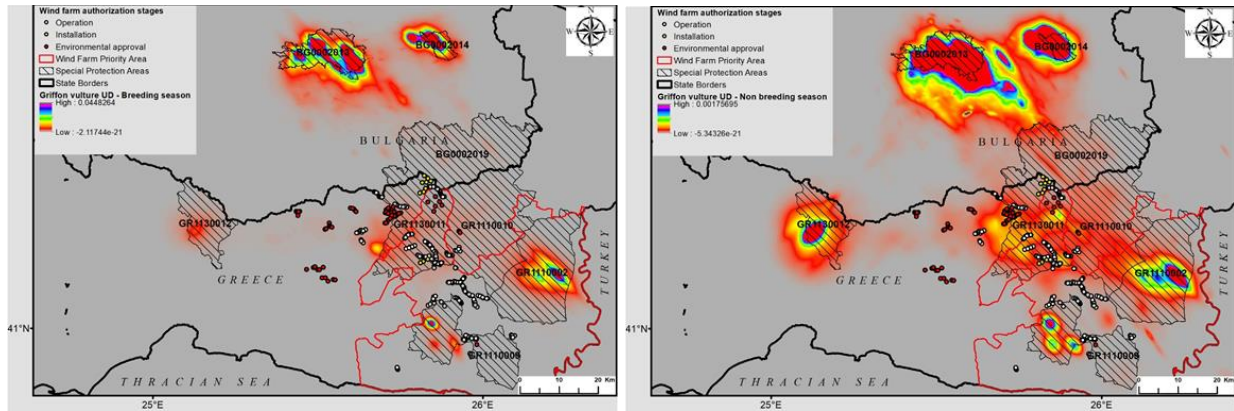
III. Χάρτες

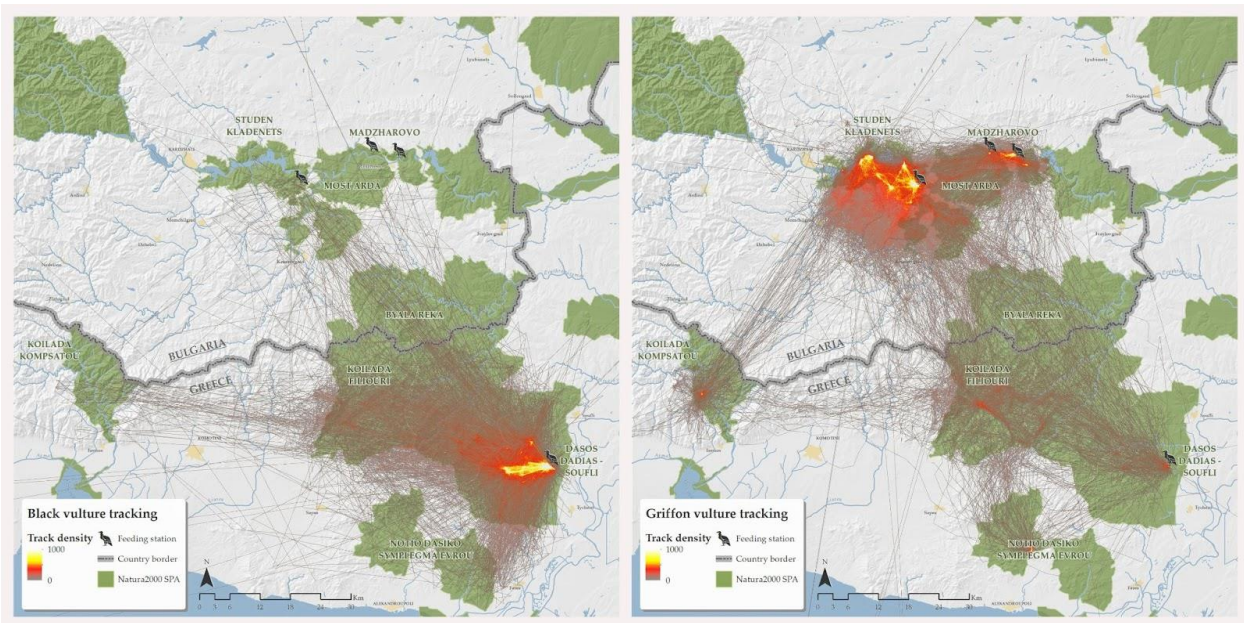
Χάρτης 1. Οι επηρεαζόμενες από την πυρκαγιά του 2023 και οι γειτονικές ΖΕΠ και ΣΠΠ που επιλέχθηκαν και προτείνονται για τη λήψη μέτρων.

Χάρτης 2. Κατανομή χρήσης του χώρου του πληθυσμού του Μαυρόγυπα, όπως εκτιμήθηκε με τη χρήση δεδομένων της δορυφορικής τηλεμετρίας κατά την αναπαραγωγική (αριστερά) και τη μη αναπαραγωγική (δεξιά) περίοδο 2016-2022 (Sidiropoulos et al. 2022).

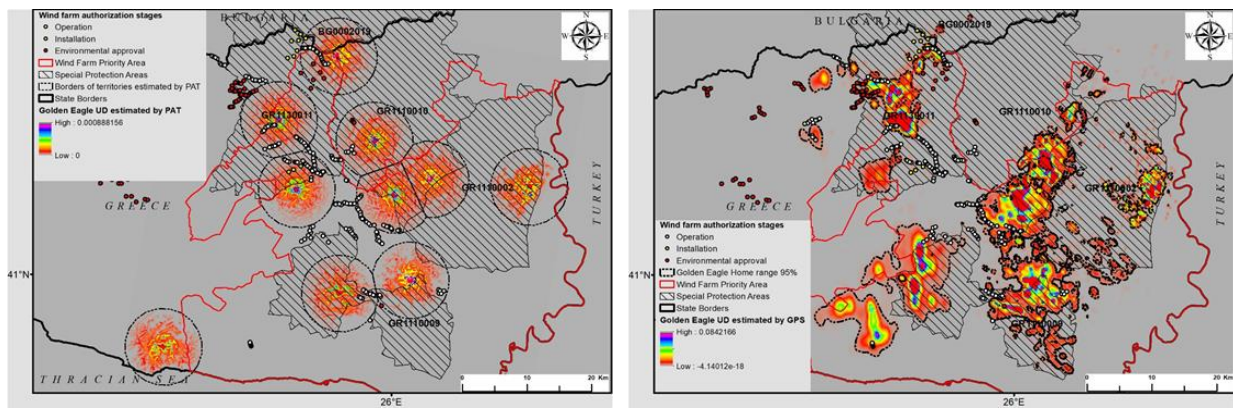
Χάρτης 3. Κατανομή χρήσης του χώρου του πληθυσμού του Όρνιου, όπως εκτιμήθηκε με τη χρήση δεδομένων της δορυφορικής τηλεμετρίας κατά την αναπαραγωγική (αριστερά) και τη μη αναπαραγωγική (δεξιά) περίοδο 2016-2022 (Sidirooulos et al. 2022).

Χάρτης 4. Παρακολούθηση μέσω δορυφορικών πομπών των μετακινήσεων μαυρόγυπων (αριστερά) και όρνιου (δεξιά) την περίοδο 2016-2017 (Πρόγραμμα LIFE RE-Vultures: Προστασία του Μαυρόγυπα και του Όρνιου στη διασυνοριακή περιοχή της οροσειράς της Ροδόπης - Conservation of Black and Griffon vultures in the cross-border Rhodopes mountains, LIFE14 NAT/NL/000901.

<https://rewildingeuropa.com/blog/rhodopes-gps-tagging-provides-platform-for-life-vultures-success>

Χάρτης 5. Κατανομή χρήσης του χώρου του πληθυσμού του χρυσαετού, όπως εκτιμήθηκε με τη χρήση δεδομένων από 10 επιβεβαιωμένες επικρατείες χρυσαετού που παρακολουθούνται (αριστερά) και με τη χρήση δεδομένων δορυφορικής τηλεμετρίας έξι επικρατειών την περίοδο 2020-2022 (δεξιά).